

לוי

עין משפט
גר מוצה

כל שעה פרק שני פסחים

מסורת הש"ס

קלד א מ"י פ"ג מ"ג
מפער ע"י ה"ג
קלד ב מ"י פ"ג מ"ג
כסרס הלכ"ו
קלד ג מ"י פ"ג מ"ג
מפער ע"י ה"ג
קלד ד מ"י פ"ג מ"ג
כסרס הלכ"ו י"ג
קלד ה מ"י פ"ג מ"ג
מ"ה ה"ג ט"ש
קלד ו מ"י פ"ג מ"ג
קלד ז מ"י פ"ג מ"ג
קלד ח מ"י פ"ג מ"ג
קלד ט מ"י פ"ג מ"ג

לעני רש"י
אשקלדי י"א שקלדי י"ד
לחלוט (בכ"ס ורח"ס)
ונעשה קל כ"ס סומנין

רבינו הגאון

אוציא חטים ושבועה
שיש במינן בכורים, והיו
החטים ושעורין פסולין
למנוע, ומקטין ליל מצות
מצות ריבה, אי מצות
מצות ריבה אפי' בכורים
יצא אדם יד חובתו
בפסח ליום מצה, וי"א:
אוציא חטים ושעורין
שיש במינן בכורים והגון
אין מביאין בכורים
חזן כשישע התינים,
ומשעין בכ"ס והיה בשעת
המינים הן חמה ושעורה
גפן התאנה והגון ית
המרים ה"ל מצוה כצ"ח
ריבה אפילו בכורים,
יצא אדם מן ה' הדר
בה ר' עקיבא והוה
לוי הגלילי דקא
מפיעס לכוהנים מבבל
משבותיהם, והניא יבול
איה אדם ויצא בכורים,
ת"ל ככל מושבותיהם
התאנה מצוה, מצה
הנאכלת ככל מושבות
יצאו בכורים יצאו
נאכלים ככל מושבות
וכו', ולא אשכחן תנא
דחגי יצא אדם יד חובתו
במעשר שני בירושלים
אלא ר' עקיבא, אוקימנא
לוי עקיבא, וקא מפיעס
בכורים מושבותיהם,
שיש הדר בה מהרה,
דחגי במעשר שני מצוה
מצות ריבה, הלכך חטיין
שעורין אפי' שיש במינן
בכורים כשיריים למנוע,
מאי טעמא דרבנן דסליגי
על ר' שמעון דאמיני
בכורים אחרים לאונן,
אמרין דכתיב לך תוכל
לאכול בשעריך מעשר
הגון חורשין ויצוהך
צ"ו, ואמר כ"ס ורח"ס
ד"ך אלו הבכורים הקיטין
הכותב לפסח, ובמעשר
כתוב לא אכלתי באיני
ממנו, מה מעשר אסור
לאונן אף בכורים אסורין
לאונן, ור' שמעון לא
מקיש אסור לך החרה
קרינהו אסור, מה תרומה
דחגי לאונן, דחגי
הנריא בגמרא ימות פ'
העל אונן אסור במעשר
ובותר בתרומה ובפסח,
טבול יום אסור בתרומה

אוציא חטים ושעורין שיש במינן בכורים, (ב) ל"א"ל אס כן נו"א
כל חמשת המינים שיש במינן בכורים דלנו לחם נענין
דמעטין לעיל אורז ודומן:
אי מצות מצות ריבה אפי' בכורים נמי, מימה לר"י דנימא
אהי ריבה לרבות יש נמינו
ניכורים ואהי מיעוט נמינו מצות ניכור
ויש לומר דכנדה הוא אי מרבינן הא
מרבינן נמי הא:
דאמר ר' א"עזר, נראה לר"י
דהא דל"אטרין לתימר
כ"י אלעזר היינו אי מחינה לקלוט
דלוריימא אכל אי מחינה לקלוט
דרבנן לא נ"ך דר' אלעזר דהא
נאכל ככל מושבות שיכול להוציא
חזן לירושלים ולפדומו ומיהו רבי
אלעזר מצי סנה מחינה לקלוט
דרבנן ואלטרין קרא לנטמא שיכול
לפדומו אפי' צירושלים ואס תאמר
והא מעשר שני נאכל ככל ערי
ישראל בנוב ונגעון כדמנן בפסק
גמרא דנחמס (דף ק"ג): נלא לנוב
ונגעון והוה הכמות קדשי קדשים
נאלטין לפנים מן הקלעים קדשים
קלס ומעשר שני נאלטין ככל ערי
ישראל ולקמן ושחבינן הא נאלטין
ככל מושבות גבי חלות מודה ורקיקי
מיר דקאמר ריש לקיש חלות מודה
ורקיקי מיר נאלטין בנוב ונגעון
ולכך מפיק להו מקרא אחריתא
מושמרתם ולא מצי מפיק להו מכלל
מושבותיהם וביכורים נמי נאלטין
בנוב ונגעון וכל ערי ישראל דמאי
שנא והיכי ממעטין להו מכלל
מושבותיהם ויש לומר דהכא לא
ממעטין להו מכלל מושבותיהם אלא
לזמן בית עולמים ולא לזמן נוב ונגעון
ולקמן גבי חלות מודה ורקיקי מיר
אלטרין לתימרש מושמרתם לזמן נוב
ונגעון ולא לזמן בית עולמים:

מאן שמעת י"ה דאמר מעשר שני
נפיק ביה ר' עקיבא, א"ע"ג
דכמה תנאי דרשי מסורת ולא מקרא
וליריה נפיק כמעשר שני דלא דרשינן
אזני מ"מ א"ע"ג דס"ל דמסורת עיקר
א"ל דלא דרשי המקרא לז"ס דרשה:
ורבי יוסי הגלילי תיפוק י"ה שאינן
נאכלין לאונן, ואס תאמר
ל"י ויסי הגלילי מעשר שני מיפוק
ליה מכלל מושבותיהם כמו ניכורים
וי"ל דלא לז"ס ע"י ה"א דמושבותיהם
אחא דוקא לניכורים אכל מעשר שני
שיכול להיות לו היתר ככל מושבות אס
נטמא כר"ס ה"א חלות מצות ריבה:

מה תרומה בוצרת לאונן אף ביכורים, מימה לר"י דכפרק גמרא דמכות (דף ט"ז)
וכי מה ג"א וס ללמך אס לחללן אס לחללן
והשחא יומא דל"אטרין קרא דאי לאו
דלענין חזן לחומה איכא למילף ממעשר שני
ענין עונו ויהא דל"אטרין קרא דל"אטרין קרא
פ"ט א"כ"ז, משמע דחלוט היו לחם אלא דלא היה להם חלות מושבותיהם
היו להם מדפטר מן החלה לקמן מיירי דבגמרא רבה כמו שפירשנו לחם אלא דמושבותיהם
(יבמות ט.) א"ע"ג ז"ל דהדר ואפייה גמרו לו שחלפס לחם קרי' י"ה וחסד י"ה י"ה חובתו נפסק וזומר רבינו תם דהתם
נמי מיירי דבגמרא רבה דקדוש אפייה לאו לחם הוא כלל ואמר אפייתו הוא דהשיב לחם וחסד נמי לחם עוני כיון שגללתו רכה:
ובית

הדר ביה ר' עקיבא, מהך הקיפא דמלך ומרור וילף ניכורים
מכלל מושבותיהם: אף מעשר שני, צירושלים הואיל ואינו נאכל
ככל מושבותיהם משהו לירושלים שבו אינו יכול לחלל לאכול
בחוץ דלאמרין במסכת מכות (דף ט"ז) מחינה לקלוט מדרבנן
דמשקלטהו מחינה שוב אינו נפדה:
כ"י אלעזר, דאס נטמא פודין אורו
ואוכלין אורו ככל מקום הלכך ר' לא
נטמא נמי ולא נפדה נפקי ביה:
ש"ס, כשלא מולל לאכול כגון זה
קמייתא וקממעט להו לניכורים מכלל
מושבותיהם ולא מתיקא מצה ומרור:
ור' יוסי, למה ליה למילף ניכורים
מכלל מושבותיהם מיפוק ליה מלחם
עוני מהיכא דנפקא ליה מעשר שני,
כשלא ר' עקיבא לא פייס לוי:
ואמר מר, במסכת מכות (דף ט"ז):
אלו ניכורים, דכמינן נהו יד ולקח
הכהן הנהגה מדרך (דברים יז): **פרוסה**
מוסרה לאונן, יבימות דהעל"ו נפקא
לן מוכל ור"י מתיכא ורזא אמרתו לך
ולא אמינת: ה"ג **שמהה כתיב** נהו
ושמהה ככל טבוח: זמן שמהה, בזמן
קריה ולקטוה שאלס לוקט מבוטחו
ולבו שמה הגלילי הכמות קריה
דל"אטרין אכ"ז א"כ"ז: **מעשר**, דמנן
כמנחת (דף ט"ז): אין מביאין ניכורים
קודם לעשרת שמי הלחם של עשרת
ממירין הנחל ניכורין דניכורים
איכרו דל"אטרין (מ"ג) וציוס דניכורים
כהקריבנס מנחה חרשה ע"י: **ועד**
החג, שזמן הזמן הזה זמן לקטוה
ושמה כמעשר: **מהחג ועד מנוכס**,
אינו זמן שמהה ואינו קורא וממנוה
ואילך אינו זמן כהנה דמניא כפרי' (י)
אשר מביא מאלר"ס כל זמן שמזנין על
פני אלר"ס שלל כלו לחיה מן השדה:
חלוט, אישקלדי"ר, ומשינתו הוא:
אשיש, גלוסקא דגולה: **הדרשה**,
שניטל כל הדרה דליינו פת קיב' ו'
של שלמה, שהיה מעונג, לומר סלת
נקייה: **גרבה דחמרא**, איפה של יין:
וכמה

כמוצות של שלמה א"כ מה ת"ל לחם עוני פרט לחלוט ולאשישה ומאי משמע
דהאי אשישה לישנא דחשיבותא דכתיב ויחלק לכל העם לכל המון ישראל
למאיש ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת וגו' ואמר
רב חנן בר אבא אשפר אחד משישה בפר אשישה אחד משישה באיפה ופליגא
דשמואל דאמר שמואל אשישה גרבא דחמרא דכתיב וואהבי אשישי
ענבים ת"ר אין אופן פת עבה (ביום טוב) בפסח דכרי בית שמאי
ובית

מוסף רש"י
שפודין אורו אפילו
בירושלים, לאמר שנגמס,
אפי' דרשינן כי יחזק
מנן המקום וז"ל הספק
ד"ך, כדמק מקום אהה
מיה י"ה י"ה י"ה י"ה
מקום (מנהגין י"ה) אין
מעשר טהור נפדה שם,
דכמינן כי יחזק מנן וי'
כירושלים (ב"ב) וי"ה
שאת אלא אכילה, ופי'
קאמר קרא כי יחזק מנן, שיפא מעשר טהור חזן לירושלים, או אפילו הוא צירושלים אלא ש"ה אהי יולל לאכול שנטמא,
ונתה ככסף מכות י"ה וציוס טהורין ש"ה, תרומת ד"ך אלו ביכורים, דכ"י הנחל מקום דכתיבין (דברים יז) ונתת
בעלם ויחלם, והתם אשמעין עשה והכא אשמעין וזכרת לוי לאכול נטמא, דל"ה חתימה ממש קדשי הנחל ופי' אלו
כעל חומה (יבמות ע"ג), מעצרת ועד החג מביא וקורא, אין קורין מקרא כניכוס אלא חזן שמהה, מנחת ועד החג,
שאלס מלקט טהורין ויפדוהי וי"ה יחזק, ודברים י"ה א"ה, אין אופן פת עבה בפסח, קא מלקט דמנן שאלס יולל
לשמהה ממנחין יב"ב כ"כ.

מירי, עבה בפסח וביה מתיירין.

אם בכורים מותרין לאונן, ושמחה דכתיב בכורים ושמחה בכל הטוב וגו', לאו
דמינהו אונן הוא דאמר, אלא ליתרין שאין מביאין בכורים וקורין אלא עד זמן שמחה וזן ימי החג, תירי לחם
עוני פרט לחלוט ואשישה, יכול לא יצא אדם יד חובתו אלא בפת הרראה בלבד, בלומר פת טובין שאוכל
רענו, ת"ל מצות מצות ריבה אפילו כמעת שלמה בשעתו שהיתה סלת יוצא בה, לא מיעטה התורה אלא מצד
שעורה כגון חלוט ואשישה, והרי מילי בלילה הראשון דמיטין בירושלמי אסור ר' יוחנן בן לוי אורו כות
שאסר יוצא בו יד חובתו בפסח צריך שלא ידא בו משקין, ר' ירמיה אומר למנוע, ר' יהודה בן פזי אומר
לירעובי, (והבית) היתירין ר' חנן חלות תורה ורקיקי מיר אס עשאן למכור כשיק יוצאין בתון, והא אית
ברו משקין, אסור ר' יוסי חנן רביעית היא ומתחלקת לכמה מינין, ויוצאין בפסח כמזה עבה עד טפח כלחם המינים, ובכמה נא עד כדי שתיסור ואל תעשה גידן גידן, תירי אין אופן פת עבה בפסח וביה מתיירין.